

LESSON 29

THE BUDDHA’S LAST MEAL (1)

On their arrival at Pava, the Buddha and His disciples were invited by the son of the village goldsmith, whose name was Cunda, to a meal called Sukaramaddava or boar’s delight. Some scholars believe it was a special delicious dish of mushrooms with that name, while others believe it to be a dish of wild boar’s flesh.

The Buddha advised Cunda to serve Him only with the Sukaramaddava that he had prepared. The other food that Cunda had prepared could be served to the other monks. Then the Buddha told him, “Cunda, if any Sukaramaddava is left over, bury it in a hole. I do not see anyone in the world other than the Blessed One who could digest the food if he ate it.””

သင်ခန်းစာ (၂၉)

မြတ်စွာဘုရားရဲ့ နောက်ဆုံးဆွမ်း (၁)

မြတ်စွာဘုရား ခရီးထွက်တော်မူလာပြီး ပါဝါမြို့သို့ရောက်ရှိသော် ထိုရွာမှ စုန္ဒအမည်ရှိသော ရွှေခတ်သူရဲ့ သားက မြတ်စွာဘုရားနှင့်နောက်ပါသံဃာတော်များကို သူကရမဒ္ဒဝဟုခေါ်သော တောဝက် သားနှင့်ဆွမ်းကပ်လို၍ ပင့်လျှောက်လေသည်။ တချို့သော သမိုင်းကျမ်းကျင်သော ပညာရှင်တို့ သူတို့ဟင်းလျှာအမည်ရှိသော အလွန်အရသာရှိသော မှိုဟင်းဟုယူဆကြပြီး တချို့ပညာရှင်တို့က တောဝက်ရဲ့အသားဟင်း ဟုယူဆကြလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားက ထိုသူကရမဒ္ဒဝဟင်းကို မြတ်စွာဘုရားတစ်ပါးတည်းကိုသာ ကပ်စေပြီး သံဃာတော်များကို တခြားစီမံထားသော ဆွမ်းဟင်းလျှာများဖြင့် ကပ်စေသည်။ မြတ်စွာဘုရားက “စုန္ဒ သူကရမဒ္ဒဝဟင်းများ ကျန်သေးပါက မြေကြီးထဲတွင်းတူးပြီး သွန်မြုပ်ပစ်ရန် မှာကြား မိန့်ဆိုခဲ့လေသည်။ ငါဘုရားမှတစ်ပါး ဒီလောကတွင် ထိုဟင်းကို စားပြီးလျှင် အစာချက်နိုင်စွမ်း သူမမြင်” ဟု မိန့်တော် မူလေသည်။

“Even so, Lord” Cunda replied, and he buried the left-over in the ground. He went to the Buddha, and after paying homage to him, he sat down at one side. Then the Buddha taught him the Dhamma. The Buddha also praised Cunda for the meal which had refreshed and strengthened Him after His journey. But soon after this, the Buddha suf-

fered from an attack of dysentery which he had earlier and sharp pains came upon Him. By an effort of will He was able to bear the pain. Though extremely weak the. Buddha decided to continue on immediately to Kusinara, a little more than six miles away. After a painful struggle, He reached a grove of Sala trees just outside the town.

The Buddha took His last bath in the river Kakuttha. Resting a while, He spoke thus, “Now it may happen that some people may make Cunda to regret for having given me the meal that had made me sick, Ananda, if this should happen, you should tell Cunda that you have heard directly from the Buddha that it was a gain for him. Tell him that two offerings to the Buddha are of equal gain: the offering of food just before His supreme Enlightenment and the offering of food just before He passes away. This is the final birth of the Buddha.”

“မှန်လှပါဘုရား” ဟုဆိုကာ စုန္ဒသည် ကျန်နေသော ဝက်သားဟင်းတို့ကို မြေမြှုပ်စွန့်ပစ်လေသည်။ စုန္ဒက မြတ်စွာဘုရားဆီ ရောက်လာပြီး ဦးချကန်တော့ပြီးလျှင် အနီး၌ထိုင်ကာ ဖူးမြော်လေသည်။ မြတ်စွာဘုရားက စုန္ဒအား အမြိုက်တရားဟောကြားတော်မူပြီး စုန္ဒကပ်သော ဆွမ်းကို ချီးမွမ်းမိန့်ဆိုလေသည်။ ခရီးပန်း နွမ်းနယ်နေသည်မှာ ထိုဆွမ်းကြောင့် ခွန်အားပြည့်လန်းဆန်းလာကြောင်းကိုလည်း မိန့်တော်မူလေသည်။ ထို့နောက်မကြာမီပင် မြတ်စွာဘုရား ခရီးဆက်လက် ထွက်ခွါတော်မူလေသည်။ သိပ္ပံ မကြာခင်မှာပင် မကြာခင်က နာမကျန်းဖြစ်ခဲ့သော ဝမ်းကိုက် ရောဂါပြန်လည်ဖြစ်ပေါ်လာကာ အလွန်ပင် ပြင်းထန်သော ဝမ်းကိုက်မှုကို ခံစားရလေသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ကြီးမားသော သတိ သမာဓိတော်နှင့်ဝေဒနာကို ကြိုးစားသည်းခံနိုင်ခဲ့လေသည်။ အလွန်အမင်း နုံးချိုနေသော်လည်း မြတ်စွာဘုရား ဆက်လက် ခရီးဆက်ခဲ့တော်မူသည်။ ခရီးတလျှောက် အားစိုက်ကာ ဒုက္ခခံစားရင်း ခြောက်မိုင်ခန့်ဝေး ကွာသော ကုသိနာရာမြို့သို့ရောက်အောင် ဆုံးဖြတ်ခရီးဆက်ခဲ့ရာ မြို့အပြင်နားရှိ အင်ကြင်းတောသို့ ရောက်ရှိ တော်မူလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ကကုတ်ထမြစ်ထဲတွင် နောက်ဆုံးရေချိုးသန့်စင်တော်မူပြီး ခေတ္တခဏနား နေရင်း ဤသို့ မိန့်တော်မူလေသည်။ “ချစ်သား အာနန္ဒာ တချို့သော သူတို့သည် ငါဘုရားအား နေမကောင်းအောင်ဖြစ်စေသော ဆွမ်းကြောင့် ဆွမ်းဒကာ စုန္ဒအား အပြစ်မြင်နှောင်တရ စိတ်မကောင်းအောင် ပြောဆို စွပ်စွဲကြလိမ့်မည်။ ထိုသို့ဖြစ်ပါက စုန္ဒအား ငါဘုရားဆီက တိုက်ရိုက်မိန့် ဆိုသော စကားကိုပြောသည်” ဟု ဆိုကာ အလွန်တန်ဖိုးကြီးသော ကုသိုလ်ဖြစ်သည် ဟု ပြောပါလေဟု မိန့်တော်မူလေသည်။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ဘဝတွင် ကုသိုလ် အလွန်ထူးကဲ တူညီသော ဆွမ်းနှစ်နပ်ရှိရာ တစ်နပ်သည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကြီးမရခင် ဘုရားအဖြစ်သို့ မရောက်ရှိသေးခင် ကပ်လှူသော ဆွမ်းဖြစ်ပြီး နောက်တနပ်မှာ ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်မစံဝင်ခင် ကပ်လှူသော ဆွမ်းတို့ဖြစ်လေသည်။ ဒီဘဝသည် မြတ်စွာဘုရားရဲ့ နောက်ဆုံးဘဝဖြစ်တော်မူသည် ဟုဆိုကာ နှစ်သိမ့်စကားပြောကြားခဲ့လေသည်။

Then He said, “Ananda, please make a couch ready for me with its head to the North between two big Sala trees. I am tired and I want to lie down.”

Now, on that occasion, those two Sala trees were covered with blossoms through the influence of the Devas; though it was not the season. They scattered and sprinkled the Buddha with the falling blossoms, as though out of respect for Him. Then the Buddha said to Venerable Ananda, “Ananda, the two big Sala trees are scattering flowers on me as though they are paying their respects to me. But this is not how I should be respected and honoured. Rather, it is the monk or the nun, or the man or woman lay follower, who lives according to my Teaching that respects and honours me.”

ထို့နောက် “ချစ်သား အာနန္ဒာ ငါ ပင်ပန်းတော်မူသည်၊ လဲလျောင်းနာစက်ရန် မြောက်ဘက်သို့ လှည့်သော ကွပ်ပြစ် ကုတင်တစ်ခု အင်ကြင်းပင်ကြီးနှစ်ခုကြားတွင် စီမံပေးလော့” ဟု မိန့်တော်မူလေသည်။

ထိုအချိန်အခါတွင် နတ် သိကြားတို့ရဲ့တန်ခိုးကြောင့် အင်ကြင်းပင်များသည် အချိန်အခါမဟုတ်သော်လည်း ပင်လုံးကျွတ် ဖူးပွင့်ဝေဆာနေလေသည်။ နတ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ကြည်ညိုဂါရဝ ပြုသောအားဖြင့် လှပမွှေးကြိုင်သော အင်ကြင်းပွင့်ဖတ်လေးများကို မြတ်စွာဘုရား အနားတော်တို့တွင် ညင်သာစွာ ကြွေသက်စေလေသည်။ မြတ်စွာဘုရားက အရှင်အာနန္ဒအား “အာနန္ဒာ ဤအင်ကြင်းပင်ကြီး နှစ်ပင်သည် ငါ့အား ရိုသေကျေးဇူးဆပ်သောအားဖြင့် ပွင့်ဖတ်ကြွေများနှင့်ဂါရဝပြုနေဟန်ရှိ၏။ ဒါပေမယ့် ငါ့အားထိုသို့ ဂါရဝပြု ကျေးဇူးဆပ်ရာမရောက်ပေ။ ရဟန်း ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီ၊ လူဒကာ ဒကာမများသည် ငါဘုရားဟောဖော်ညွှန်ပြ သင်ကြားထားသည့်အတိုင်း လိုက်နာ ကျင့်သုံးနေထိုင်မှသာလျှင် ငါ့အား ရိုသေဂါရဝထား ကျေးဇူးဆပ်ရာ ရောက်ပေလိမ့်မည်။